СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Рôкъ V. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 1-го Цвѣтня 1897. | Число 14.

Календарь.

Цвѣтень.

1	Ч.	Отцѣвъ убит. въ об. Савы
2	П.	Якова испов.
3	С.	Касилія муч. Исаакія
4	Н.	4. ПОСТУ. Никона муч.
5	П.	Захарія. Якова. Артемона
6	В.	БЛАГОВѢЩЕНЄ ПРЕСВ. БОГОР.
7	С.	Соборъ Гавр. (Поклоны)

Змѣстъ.

Вôдъ Редакціи

Пригадуемо всѣмъ предплатникамъ „Свободы", щобы чимъ скорше вырôвнали залеглости, бо неохочимъ до платнѣ будемо змушенѣ вздержати высылку часописи.

Нашихъ приклонниковъ просимо ширити нашу часопись и подавати намъ всѣлякѣ вѣсти зъ своихъ плейзôвъ.

Хто заплатить зъ горы $2.00 за „Свободу" достане въ подарунку Календарь.

ЧИТАЙТЕ!

Вже дуже мало есть у насъ на складѣ Календарôвъ „Союза". Хто хоче мати ту прекрасну книгу — най пришле 55 цнт. на адресу:

Mr. Michael Fekula
Mt. Carmel, Pa.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

ЗВѢСТНО,

що Русины роскиненѣ по всѣхъ частяхъ великои Америки, де по 50 люда, де по 20, де зновь по 8, 5, де зновь навѣть по 2, 1. Длятого часто надходять до мене письма такого змѣсту: „Есть ту насъ да съ пару Русин[illegible] на томъ плейзѣ, що радйбысьмо приступити до нашого Руского-Народного Союза, та не знаемо, якъ то зачати. Чекаемо ажь ся веце назберае, то тогды разомъ". — Такихъ письмъ маю вже тузинами.

На-що и на кого чекати?

Пословиця каже, закимъ сонце зôйде, роса очи выѣсть. На що чекати, коли вже завтра яке нещасте може зробити чоловѣка калѣкою, невылѣчимымъ? На кого чекати, коли смерть кождои хвилѣ може сама прійти? Асекурація на случай смерти въ

Рускôмъ Народнôмъ Союзѣ!

Р. Н. С. дае посмертного $500 по чоловѣкови, $250 по жѣнцѣ, $500 якъ несособный до роботы и богато иншихъ запомогъ.

Нема що ждати на тыхъ, що ся надумують. Они побачуть пôзнѣйше, що стратили.

Приступайте самі!

Всѣмъ дбалымъ Русинамъ, що вже заявили свою охоту злучити ся разомъ зъ нами въ Рускôмъ Народнôмъ Союзѣ, повтаряю:

Не тратьте часу, чимъ скорше

приступайте до Р. Н. С. Пишѣть на адресу:

Rev. N. Stefanowicz
715 Carson Str. — S. S. Pittsburg, Pa.

Тросты и другі роды монополій, а Американцѣ.

Звѣстна рѣчь, що тросты и всякй иншй монополіи, образованй не на добро, а шкоду людей та власный зыскъ. Одныхъ обдирають они, кажучи платити собѣ за товаръ таку цѣну яка имъ подобае ся; другихъ, особливо робôтниковъ, кривдять тымъ, що замыкають фабрики, не дають имъ робити, а будучи сильными знижають платню за роботу що разъ низше. Нашй люде также мали вже спосôбность почути на собѣ „благодѣйну" руку тростôвъ, особливо тѣ, що роблять по майнахъ, цукровыхъ, робровыхъ и желѣзныхъ фабрикахъ, длятого мабуть не безъ интересу буде для нихъ прочитати понизшй строчки.

Американьскй робôтники и середня кляса видять вже вôдъ давна, що щось е недобре, що щось ся псуе въ ихъ beloved country. Шукаючи за причинами того, наткнулись они на тросты и розумѣе ся, жадали ихъ знищеня. Наслѣдкомъ того були численнй розслѣды тростôвъ зô стороны уставодавчихъ тѣлъ, котрй однакъ не довели ще доси до нѣчого путнього. Коли минувшого року Bryan ставувъ яко кандидатъ на президента також на чолѣ противъ тростовои партіи и позыскавъ велике число прихильниковъ — настращились панове взростаючои силы недовôлоненыхъ, и щобы засцыкати народъ, взялись по выборахъ зновь до розслѣджуваня тростôвъ. Тымъ разомъ розслѣджуване таке вôдбувалось въ мѣстѣ Ню-Йорку, где всѣ важнѣйшй тросты мають головнй свои офисы, хотяй и оперують они въ кôлькохъ, а часомъ и кôльканайцятохъ сусѣдныхъ стейтахъ. — Комісію розслѣджуючу вызначила легіслатура ню-йорска, не дала еѣ однакъ, чи не хотѣла дати такои силы, на подставѣ котрои справдѣ можна бы розслѣдити все докладно. Въ виду того цѣла та рѣчь выйшла дуже слабонька. Панове репрезентуючй тросты, не хотѣли по просту предложити книгъ и справоздань, котрыхъ вôдъ нихъ жадано, а устнй ихъ зôзнаня були страшно двузначнй. Мимо того всего, навѣть такъ нужденный розслѣдъ кинувъ ярке свѣтло на способы повстаня тыхъ „добродѣйныхъ" корпорацій, широкость ихъ операцій и страшенный доходы. Загаломъ показалось, що тросты пересѣчно контролюють 80 процентъ, т. е. 4/5 цѣлои дотычнои галузи промыслу въ Спол. Державахъ, а часомъ и бôльше. Они назначають цѣну на свой товаръ, котрои свято мусять тримати ся не тôлько тѣ, що той товаръ розпродують, але и решта продуцентôвъ, котрй зъ ихъ ласки якійсь часъ ще дыхають. С доходахъ ихъ нема що и говорити. Самъ вугляный тростъ черезъ вôдповѣдне постепенне пôдвышуване цѣны угля и штучно выкликаный попытъ на него черезъ ограничене его выдобуване, заробивъ въ однôмъ роцѣ 40 мильонôвъ долярôвъ, кромѣ заробку, якій кожда компанія мала вже давнѣйше, коли тросту ще не було. Такъ само цукеръ не є зо всѣмъ таньшій, вôдъ того, коли ще тросту (фигурую-чого нынѣ пôдъ побожнымъ именемъ „American Sugar Repiner's Co.") не було, хотяй копита продукціи значно зменшились, тысячѣ людей повыплачувано зъ роботы и позаводжувано новй машины. Однакомъ средствомъ борбы противъ такихъ тростôвъ булобъ вôтворене границъ для чужоземныхъ товарôвъ, прим. цукру зъ Нѣмеччины и т. д. — та щожь коли McKinley выбраный за тростовй грошѣ и его защитники вже ладять нову тарифу, котра забеспечить американьскй тросты передъ такою прикрою евентуальностію и дасть имъ повне право вызискувати людей. Другимъ способомъ для скороченя власти трустôвъ булобъ хиба реґульоване цѣнъ ихъ продуктôвъ зô стороны публики, подôбно якъ теперь до певного степени суть реґульованй цѣны транспорту желѣзницями — але въ виду того, що тросты мають великій вплывъ на політику и на уставодавчй тѣла, то здае ся не прійде до того ще такъ скоро.

Американьскй тросты, котрыхъ першою цѣлею есть знищене конкуренціи, а въ наслѣдокъ того штучне назначуване высокои цѣны на свой товаръ — теперь такъ вже розпаношились, що хотять знищити конкуренцію не лишь въ своимъ власнôмъ промыслѣ, але и сусѣдныхъ ему спорôдненыхъ, близкихъ. Такъ пр. Standard Oil Co., що мае въ своихъ рукахъ весь нафтяный промыслъ, задумала теперь достарчати также освѣтленя ґазового по рôжныхъ американьскихъ мѣстахъ. Рѣчь се зовсѣмъ ясна. Еслибъ освѣтлене ґазове було таньше вôдъ нафтового, люде кинулись бы до ґазу, отже щобы мати людей вже зовсѣмъ въ своихъ рукахъ и диктувати имъ цѣны пôсля своеи волѣ, тота сама компанія бере въ свои руки крôмъ нафты ще и ґазъ, а зъ часомъ може и електрику. И тогды доперва скачи враже, якъ панъ каже, т. е. плати за нафту, ґазъ, або електрику тôлько, що панамъ схоче ся, если не маешь охоты на-потемки сидѣти, або скалками свѣтити якъ колись въ краю.

Ба, але то не лишь зъ освѣтленемъ бѣда, але и другими и то найпотрѣбнѣйшими до житя рѣчами, якъ кава, цукеръ, угле, тютюнъ, шкôра, роберъ и навѣть можна сказати хлѣбъ и мясо. Въ виду того, если праводавство не порадить щось на тое и позволить тростамъ дальше господарити такъ якъ до теперь, то они не тôлько, що взростуть въ силу и не дадуть ся такъ легко потôмъ поконати, але и будуть щоразъ новй выростали и захоплювали свѣжй галузи промыслу въ свои руки.

А Американцѣ що на тое? Американцѣ, такъ робôтники якъ и середнй клясы мають силу въ своихъ рукахъ, щобы зарадити тому, але не користують ся нею такъ, якъ бы повиннй и поступають справдѣ якъ дѣти въ тôмъ взглядѣ.

Возьми дѣтинѣ зъ рукъ кводра, або и 50 центôвъ и дай нового цента свѣтлячого, то оно буде тѣшитись нимъ, бо ще не знае, що котре зъ нихъ варто. Або нехай дѣтинѣ станесь що злого и оно зачне плакати, то покажи ему мотыля, птаха або найбôльшу дурницю и оно сейчасъ забуде о болю и буде смѣятись. Такъ само и Американцѣ; чимъ будь дадуть ся задурити, за чимъ небудь побѣгнуть, а зôставлять рѣчи важнѣйшй. — Не злымъ примѣромъ для объясненя того буде, здае ся, справа зниженя цѣны ґазу въ Ню Йорку. Въ мѣстѣ тôмъ есть ґазовый тростъ, що продае 1000 футôвъ ґазу по $1.25. Платили они, платили тотй грошѣ довго, ажь наконець хтось крикнувъ: „дураки вы! — тажь въ Филаделфіи, або Бостонѣ, де продуковане ґазу бôльше коштуе, платять лишь по доляровн за 1000 фунтôвъ, а вы по доляровн и кводеръ? А вы oслячй головы!"

„Правду мае" — подумали ню-йорскй люде и далѣ штурмъ припустили до ґазового тросту; газеты кричали, олдермены розслѣджували и показало ся, що если-бъ ґазовый тростъ бравъ лишь по 75 центôвъ за 1000 футôвъ, то еще бы мавъ заробокъ великій. Ну, але щожь? — трафилась одна дурничка: Великй панове урядили собѣ баль, що коштувавъ чверть міліона долярôвъ. Заразъ якійсь побожный пôпъ (розумѣе ся щобы зробити собѣ славу) накинувъ ся на тыхъ панкôвъ, що поважились такъ марнувати грошѣ; за нимъ другій, третій, сотный — наконець всѣ зъ проповѣдальницѣ начали плакати надъ марнотравниками и зробили той баль тôлько ще славнѣйшимъ. Кромѣ того газеты також на всѣ копыта зачали той баль обрабляти и крикъ, гамôръ такій, що де тôлько прійдешь, всюда лишь о балю чути. А о ґазѣ забули и платили дальше злодѣямъ, (бо се[illegible] що иншого, якъ розбôй на гладкôй дорозѣ) по $[illegible] И чижь се не дѣтинс[illegible] Якійсь тамъ дурный [illegible] за чверть міліона звер[illegible] ихъ увагу на себе т[illegible] коли они могли похо[illegible] добре коло справы и [illegible] щадити черезъ тое на сам[illegible] свѣтлѣ рôчно вôдъ 6 д[illegible] міліонôвъ долярôвъ. А [illegible] чѣмъ що кому до того [illegible] панъ зъ грôшми робить [illegible] нехай ихъ ажь зъѣсть [illegible] чортъ го побери. Та дѣ[illegible] нй Американцѣ мѣсто [illegible] дати обкрадатись, в[illegible] дивитись напередъ з[illegible] той панъ бере тй грош[illegible] чи честнымъ спосо[illegible] роблять крикъ доперва [illegible] ды, якъ той панъ обок[illegible] ши ихъ, спокôйно смѣе [illegible] нихъ въ кулакъ и справ[illegible] чудацкй забавы. Прав[illegible] припôмнули собѣ они [illegible] ґазѣ, але справа ся стра[illegible] ла вже тогды на свои[illegible]

(Продовжене на другой сторонѣ.)

ЯКЪ ВЪ РОССІИ ШАНУЮТЬ ВѢРУ ДРУГИХЪ?

(Конець).

Коли зближались мы до села Богданôвки, казавъ намъ комендантъ станути, понеже добачивъ губернатора, що ѣхавъ собѣ керидж омъ за нами зъ Горѣлôвки до Богданôвки. Хотяй губернаторъ бувъ ще далеко, комендантъ закричавъ: „Знимай шапки!" Старцѣ вôдповѣли: „По що шапки знимати? Приѣде близше, поздоровить насъ, тогды мы будемо знали, якъ ему вôдповѣсти. А може и не схоче насъ поздоровити, то и на щожь будемо шапки знимати?" Комендантъ закричавъ зновь козакамъ: „бійте, гура!" И зновь козаки зачали насъ бити и били такъ сильно, що на цѣлôмъ мѣсци, где мы стояли трава почервонѣла вôдъ крови. Козаки не тôлько били насъ нагайками, але штуркали кнутовищами въ лице, стараючись скинути зъ головы шапку и въ кого скинули шапку, того вôддѣляли вôдъ другихъ и ставляли на бôкъ. Пôдъѣхавъ губернаторъ, а побачивши якй мы збитй сказавъ до коменданта: „За що ихъ бьете, коли я не казавъ?" Комендантъ вôдповѣвъ: „Виноватъ, ваше сіятельство!" и застановивъ бите. А губернаторъ поѣхавъ на Богданôвку и зôбравъ тамъ тыхъ, котрй не були на молитвѣ зъ нами и зачавъ ихъ лаяти. Тогды оденъ зъ нихъ Ѳ. Михайловъ Шляховъ вынявъ червону войскову карту и вôддавъ губернаторови, кажучи, що бôльше въ войску служити не буде. Губернаторъ такъ розсердивъ ся на него, що самъ побивъ его палкою. Тогды и другй заявили, що они также служити не будуть и не будуть въ ничѣмъ слухати правительства. Губернаторъ казавъ стоявшимъ тутъ козакамъ познимати зъ плечей ґверы. Видячи, що козаки готують ся до нихъ стрѣляти, нашй братя упали на колѣна и сказали: „Прости насъ Господи, прости насъ Господи!" Тогды губернаторъ казавъ дати спокôй зъ ґверами, але бити ихъ нагайками и дуже жестоко ихъ побили.

Коли мы всѣ прійшли до Богданôвки, писарѣ посписували всѣхъ газдôвъ и тогды казали всѣмъ ити домôвъ."

Що козаки зъ людьми робили.

Потôмъ зачалась екзекуція, т. е. дали козакôвъ на кватиру по селахъ духоборскихъ. Средства того уживають яко кары при всякого рода непорядкахъ помѣжь народомъ. Роблять они се такъ, що въ селахъ немослушныхъ людей ставлять вôддѣлъ жовнѣрôвъ по домахъ и дають право жовнѣрамъ розпоряджати людскимъ добромъ и газдувати въ селѣ, такъ якъ бы въ неприятельскôмъ краю. Жестокôсть того средства зависить вôдъ того, о скôлько начальство дозволить войсковôй старшинѣ, призначенôй на екзекуцію, самоволѣ и безкарности. Трудно було сподѣватись легкои екзекуціи вôдъ того коменданта, що вже передъ тымъ вразъ зъ своими козаками збивъ до крови зовсѣмъ невинныхъ людей. Такъ оно и було.

„Двѣ сотнѣ козакôвъ — оповѣдали менѣ духоборцѣ — поставили по нашихъ селахъ. Стояли они по 3 дни въ каждôмъ селѣ. Стояли по улицяхъ и домахъ, ставили коновязи и брали у насъ все, що имъ захотѣлось; а якъ що не було по ихъ волѣ, били насъ нагайками. Жадали, щобы мы имъ честь вôддавали, а если мы не кланялись имъ, били насъ. Поѣли въ насъ весь дрôбъ; такъ, що коли вôдъѣхали, дробю майже не зôстало ось, а було передъ тымъ того добра досыть.

Не выпускали насъ зъ нашихъ сѣлъ такъ, що мы не могли знати, що робить ся зъ другими, но чути було, що въ Богданôвцѣ, где козаки найбôльше собѣ позваляли, насилувано навѣть жѣнки, а начальство нѣчому не перешкаджало.

Въ Орлôвцѣ козаки войшли въ хату, где сидѣла невѣста Марія Черкашова и робила, шила. Они запытались: „где газда?" Она вôдповѣла, що не знае. „Якъ не знаешь; газдыня, а не знаешь где газда?" Она на то вôдповѣла: — „Я бы и васъ не знала, якъ бы не були прійшли". И не встала зъ мѣсця, а шила дальше; тогды вытягнули они еѣ на улицю и збили нагайками.

Старого 60-лѣтного чоловѣка, Кирила Конкина, также въ селѣ Орлôвцѣ, зачѣпивши его безъ причины такъ збили нагайками, що той по дорозѣ на выселене, умеръ.

Въ Богданôвцѣ бувъ духоборъ Василь Позняковъ, що служивъ перше въ войску. Коли прійшли до того села козаки на екзекуцію, козацкій хорунжій зайшовъ въ хату Познякова, а пôзнавши его, поздоровивъ. — Позняковъ вôдповѣвъ: „здравствуйте!"

— „Чому не вôдповѣдаешь менѣ по войсковому?"

— Тому, що я вже не войсковый и нѣколи нимъ бôльше не буду — вôдповѣвъ Позняковъ. Хорунжій казавъ его бити нагайками, а потôмъ зновь хотѣвъ, щобы той вôдповѣдавъ ему по войсковому: „здравія желаемъ ваше и т. д." Позняковъ зновь не хотѣвъ и его зновь били такъ до трохъ разôвъ; а збили его такъ, що мѣсяць лежавъ хорый.

Въ селѣ Родіонôвцѣ въ часѣ екзекуціи дали козаки по сто нагаѣвъ двомъ духоборцямъ: Миколѣ Слѣпову и Егору Кадыкину, а то осьякои причины:

Въ селѣ Ромашовѣ Борчалинского уѣз[illegible] недалеко Башкичета, бôльша часть духоборц[illegible] належить до партіи не годячои ся зъ нами; въ одной родинѣ сынъ Микола Слѣповъ зъ жѣ[illegible] кою, сестрами и матѣрю захотѣвъ прійти [illegible] насъ и ставъ жити по новому. Переставъ [illegible] горѣвку, курити и ѣсти мясо. Тôлько отець бувъ противъ того и хотѣвъ, щобы родина жи[illegible] такъ якъ перше. Они звернули ся до насъ [illegible] помочію, а мы сказали имъ, щобы до насъ пр[illegible] ходили; що если отець не схоче имъ нѣчого да[illegible] то най прійдуть хочь бы и голй, а мы ихъ од[illegible] емо; щобы лишь души свои уратовали. Мы у[illegible] вили ся, коли выслати по нихъ фѣру и поѣ[illegible] за ними родіоновскій духоборець Егоръ Кад[illegible] и привѣзъ насамперёдъ его маму зъ сестр[illegible] потôмъ его самого зъ жѣнкою. Отець з[illegible] самъ оденъ и поскарживъ ся начальству. [illegible] козаки стояли въ Родіонôвцѣ на екзекуціи, [illegible] показавъ сотникови, котрй то суть Мико[illegible] повъ и Егоръ Кадыкинъ и сотникъ каза[illegible] дати по 100 нагайокъ."

То суть лишь немногй выпадки, ко[illegible] лось записати чоловѣкови достовѣрн[illegible] ѣздивъ умысно на мѣсце, щобы д[illegible] скôлько тутъ правды. Але вже и т[illegible] показують, якъ гречно обходились власти и войско зъ людьми, котрй [illegible]

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA" Publishing Co.

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...		$ 20.00
„ „ Six months		12.00
„ „ tree	„	7.00

All comunications should be addressed to:

„Svoboda"
PRINTING OFFICE
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна	2.00
До старого краю........	3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA"
PRINTING OFFICE
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA

Наша газета выходить що [дня] въ Четверъ.

[Enter]ed the post office at [Mt.] Carmel, Pa. as second [class] mail matter.

УВАГА.

[Бажа]ючй приступити до „Со[юза]" най посылають вступ[не и] мѣсячне до касіера.

Mr. George Chylak
OLYPHANT, PA.

И увѣдомити секретара [з]ъ адресою.

Rev. N. Stefanowicz
715 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

[Д]рукарня „Свободы" вы[ко]вляе дуже точно, скоро [и д]ешево всякй рѣчи, якъ: [бил]еты на балѣ, выгравки; [стат]ута для Братствъ; вô[з]вы, листы и въ загалѣ [всяк]ій рѣчи входячй въ кругъ [дѣ]лання друкарнѣ, въ мо[вах]ъ: рускôй, польскôй и [хор]ватцкôй.

(Продовжене зô стороны першои)

значѣню и панове вôдъ тросту позабеспечувались добре, де треба, такъ що скôнчилось на тôмъ, що мають имъ що року по 5 центôвъ на 1000 футахъ цѣну зменшати, але лишь до доляра. Значить справа погребана на цѣлыхъ 5 лѣтъ и нью-йорцѣ дають обдиратись спокôйно дальше.

Таке обдиране иде и на другихъ поляхъ, якъ стрѣткарахъ рôжного рода, телефонахъ, elevated-train-ахъ и т. п. и то въ самôмъ Ню Йорку, де люде повиннй бы бути троха розумнѣйшй, якъ по контрахъ. Але дарма, фактомъ есть, що панове вôдъ тростôвъ напыхають и дальше свои кишенѣ чужимъ добромъ, а коли нова тарифа вôйде въ жите, станутъ панами на цѣлу губу, бо будуть безпечнй передъ наплывомъ заграничного товару. А тымчасомъ народъ въ Америцѣ працюе на другихъ и дае себе въ бѣлый день обкрадати. Але добре ему такъ, бо якъ хто собѣ постелить, такъ ся и выспить, а дурня то и въ церкви бють.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Дописи „Свободы".

West Troy, N. Y. March 23. 1897.

Почтенна Редакціо!

У насъ въ Вестъ-Трою случило ся велике нещасте: Дня 13-го марця по пôвночи о 2-ôй годинѣ вспыхнувъ огонь въ однôмъ домѣ и въ короткôмъ часѣ такъ ся розширивъ, що майже цѣлый стритъ згорѣвъ. Въ тыхъ домахъ мешкали по бôльшôй части нашй Русины: шѣсть рускихъ фамелій, двѣ айришскй, а одна фамілія италіянцѣвъ. Правда, що мы всѣ щасливо поутѣкали, але ратувати нѣхто не ратувавъ нѣчого, понеже було не можливе, а подруге, дяковати Богу, що мали всѣ асекуровано, то нѣхто не спѣшивъ ся ратувати.

Добре, що вже и нашй Русины починають познавати що добре, и забеспечають себе на всякій выпадокъ.

Братство мы якось заложили, тôлько то бѣда, що робота у насъ дуже лихо иде и народа есть дуже безъ роботы, а до того ще и платню (прайсъ) стѣгають. Не тôлько у насъ, але и на цѣлой околици робота лихо иде и не знати коли ся поправить. Говорили люде, що вôдъ 15-го марця мае ся робота пустити, якъ McKinley буде президентомъ. Вже и 15-го марця перейшло, а все такой сумно и тихо остало, а ты бѣдный робôтнику глади ся по бриху та чекай!

I X.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Черновецка руска газета „Буковина" пише: „Зворушене людности въ Галичинѣ черезъ незаконнй практики выборчй дôйшло до того, що въ самôй столици у Львовѣ, выкликало майже малый станъ облоги. Скрôзь у середмѣстю Львова а навѣть по близшихъ улицяхъ склепы позамыканй, брамы домôвъ зачиненй. Патролѣ поліцiйнй зъ набагнетноваными карабинами ходять по мѣстѣ и розганяють громадки людей. Комісарѣ поліцiйнй на головныхъ точкахъ середмѣстя выдають приказы агентамъ и шаржамъ поліціи. Въ державныхъ будинкахъ умѣщено вôддѣлы войска. Войско въ касарняхъ все готове. — Ще въ суботу (13. марта), коли ескорта провадила селянъ зъ Давидова, розпочали ся тй забуреня. Въ недѣлю (27. марта) залягали вже вôдъ самого ранку товпы народа улицѣ Львова вôдъ Зеленои рогатки ажъ до судовои палаты при улици Баторого, очѣкуючи нового транспорту увязненыхъ зъ Давидова. Але поліція дала знати, щобы транспортъ здержали въ Давидовѣ и обѣ стороны — публика и поліція перестояли цѣлый день на улицяхъ безъ потребы и хосна. Нѣгде не прийшло до заколоту. Ажъ коло 8-ои годины, коли стемнѣло, почали переходити громады людей, спѣваючи пѣсню „Czerwony sztandar", и обкидати камѣнями поліцію и войскові патролѣ та выбивати вôкна. Вôддѣлы поліціи и войска взяли ся теперь очищувати улицѣ, розганяти товпу шаблями и багнетами. При тôмъ ранили вôсѣмъ осôбъ зъ публики, а пять поліцаѣвъ е скалѣченыхъ камѣнями. — Вôсѣмъ демонстрантôвъ арештовано. Богато шибъ тафльовыхъ у выставахъ перворядныхъ склепôвъ выбито, а особливо звертали ворохобники свою лють на шинки, де повыбивали всѣ вôкна. Въ понедѣлокъ (15. марта) зрана знову залягали товпы улицѣ, оглядаючи нездѣлошне побоєвище, але спокою не нарушували нѣгде. Ажъ коло 1. годины въ полудне, коли розойшла ся вѣстка, що надходить транспортъ увязненыхъ зъ Давидова, ставъ напоръ товпы сильнѣйшій, але войсковый кордонъ загородивъ завчасу цѣлу улицю Баторого, замыкаючи въ сусѣдній улички, и транспортъ доставъ ся безъ пригоды до суду. Дирекція поліціи выдала вôдозву, що забораняе мешканцямъ збирати ся громадками по улицяхъ и заповѣдае, що поліцаѣ будуть взывати въ такихъ выпадкахъ, щобы розойшли ся, а неслухняныхъ будуть сейчасъ арештувати. Але на галицкôй площи громадять ся все товпы, жаднй выпадкôвъ уличныхъ и тôлько войсковй патролѣ удержують ихъ въ супокою.

Письмо бразилійского еміґранта.

Оденъ селянинъ зъ Медули, галицкого повѣта (лат. обр.) именемъ Кароль Грендзовскій, котрый продавши свое 30 моргове господарство, выемигрувавъ до Бразиліи, прислявъ таке письмо до своего свояка:

„Мы щасливо переѣхали море и сушу и наконецъ упинили ся на тôй бразилійской пустыни, де мы вже зневоленй скитати ся помѣжь чорными людьми. Правда, що декотрй зъ нихъ люде милосердни, та бôльшость ихъ ненавидить Поляковъ."

Грендзовскій розказуе о великôй дорожни и пише дальше такъ:

„Умирае ту нашихъ 10 до 12 людей денно; нема анѣ лѣкаря анѣ аптики, и єслибы у мене было 100 зл. я бы заразъ отворивъ аптику. — Людямъ жиесь ту дуже погано, бо нема на столько хлѣба а людей спакувало ся богато. Збирають жолудь и пекуть ей, або зрывають головки зъ пальмъ и сѣчуть на капусту. Такій хлѣбъ, що въ Станиславовѣ коштуе 10 кр. тамъ треба заплатити 1 мільрейсъ (50 кр.) Самй бразилійцѣ суть досыть богатй, мають по 100 коней, по 150 безрогъ и по 100 штукъ розличного рода скотины, но живлять ся дуже лихо. Ѣдять лишь чорну фасолю, мясо и пють каву и чай безъ цукру, а хлѣба навѣть не знають. Коли нашй люде приѣхали, то въ мѣсточку анѣ слѣду зъ хлѣба не було. Теперь уже появляе ся и хлѣбъ, бо нашй, у котрыхъ були грошѣ накупали муки и пекли хлѣбъ а вôдъ нихъ научили ся и Бразилійцѣ. Дають ту, правда по 50 морґôвъ пустарôвъ, та заки чоловѣкъ упорае ся зъ тою землею, щобы зъѣсти зъ неи кавальчикъ хлѣба — скорше загине".

Згадана картина бразилійского гаразду змальована селяниномъ еміґрантомъ повинна бути пересторогою для нашихъ людей и переконати ихъ, що рай бразилійскій перехваленый есть простою выдумкою агентôвъ-шахраѣвъ.

ОСВѢДОМЛЕНЄ НАРОДУ.

Подаемо сей уступъ изъ статѣ д-ра Ивана Франка, помѣщенои въ „Житю и Словѣ":

Усѣ партіи въ Галичинѣ, всѣ политики признають, що зъ усего, що робить ся у насъ на політичнôмъ поли, найважнѣйшою, найбогатшою въ наслѣдки е праця надъ політичнымъ и громадскимъ освѣдомленемъ народа, е та полѣтична и соціяльна аґітація, яку ведуть по троха всѣ партіи (особливо въ хвиляхъ потребы, передъ выборами), та яку найсистематичнѣйше, найбôльше свѣдомо и зъ найширшою, правдиво по европейски поступовою проґрамою веде руско-украинска радикальна партія. Та треба признати, що и вона веде еи слабо, прихапцемъ, спорадично, що робить еи не загалъ партіи, а пару одиниць, напружуючи до крайности свои силы, жертвуючи богато зô своеи кишенѣ, наражаючи свое здоровле и свою свободу. Одинъ изъ найкрасшихъ аґітаторôвъ С. Витикъ вôдъ 18-го падолиста сидить у слѣдчôй тюрмѣ; на другого, П. Новаковского, сыпле ся процесъ за процесомъ и за дрôбнй неформальности при скликуваню вѣчь его засуджують на грубй грошевй кары, котрй швидко мусять зруйновати его и безъ того мизерный станъ маєтковый. Те саме дѣе ся и зъ Я. Остапчукомъ и другими радикальными аґітаторами; не тôлько власти, але и „сполечна ерархія" поводять ся зъ ними якъ зъ ворогами пôдчасъ вôйны, и не щадять ихъ, де тôлько можуть имъ пошкодити. И треба подивляти енерґію, незломный характеръ и силу святого запалу у тыхъ людей, що мимо тыхъ жертвъ и своихъ слабыхъ силъ не падають духомъ, але ведуть далѣ свое дѣло. Одно хиба може намъ пояснити се явище: ихъ пôддержуе те приняте, яке знаходять середъ народа, пôдъ курными сѣльскими стрѣхами. „Що менѣ процесы и засуды! Байдуже! — говоривъ менѣ Петро Новаковскій. — Але коли бачу, якъ люде по селахъ при моихъ промовахъ плачуть, то въ менѣ ажь духъ росте".

Егежь! Росте духъ и повиненъ рости у кождого, хто бачить, якъ скваплово шукае нашь людъ искры просвѣты, порады и науки, якъ ловить кожде щире слово, якъ горне ся до боротьбы за справедливôсть. Та рôвночасно плакати хоче ся кровавыми слѣзми, коли бачишь, якъ мало, страшенно мало мы, Русины всѣхъ партіи, хочемо и можемо дати тому народови, якъ усѣ нашй заходы коло его пôднесеня дилетантскй, мизернй, якъ нашй рады неразъ дитячо-наивнй або глупозарозумѣлй, якъ мало мы при всѣхъ своихъ зусиляхъ умѣемо заслужити на его довѣре, потягти его за собою, якъ мало умѣемо и самй мѣжь собою и разомъ зъ народомъ бути зъорґанізованою, дисциплѣнованою силою, а не безладнымъ стадомъ!

Погляньмо лише на польске людове сторонництво въ захôднôй Галичинѣ. Въ протягу остатныхъ 3 лѣтъ, при всѣй тѣснотѣ своеи проґрамы воно вôдъ разу обхопило всю захôдну Галичину, звело першу завзяту битву зъ противниками при выборахъ до сойму въ р. 1895 и хочь въ значнôй части повѣтôвъ упало, то про те зô здвоеною силою почало працювати далѣ и зъ кôнцемъ 1896 р. побѣдило майже у всѣхъ повѣтахъ при выборахъ до радъ повѣтовыхъ, а въ 1897 лагодить ся до новои побѣды при выборахъ до рады державнои. Сей знаменитый зрôстъ завдячуе сторонництво не тôлько аґітаційнôй дѣяльности д. Стапѣньского, що разъ у разъ ѣздить по повѣтахъ, промовляе въ протягу року на якихъ 150 зôбраняхъ, знае особисто кождого интеліґентнѣйшого селянина въ захôднôй части краю, знае потребы и бажаня людности и часъ вôльный вôдъ поѣздокъ уживае на те, щобы зôбранй спостереженя та жаданя вызискати якъ темы для дальшои аґітаціи, збирае въ тôй цѣли дани и зъ новыхъ статистичныхъ и иншихъ публикацій и т. д. Се фаховый аґітаторъ, и безъ такого аґітатора немыслимый людовый рухъ польскій, особливо въ першихъ початкахъ. Та польскй „людовцѣ" змогли ся въ силу не самою тôлько аґітацiею Стапѣньского. До сего причинивъ ся и „Przyjaciel Ludu" вмѣло редаґованый д. Вислоухомъ и его жѣнкою, звѣсною популярною писателькою, и цѣлый рядъ горячихъ, та талановитыхъ дѣячôвъ на провінціи и то якъ зъ посередъ освѣченыхъ селянъ (назву тôлько двохъ найвиднѣйшихъ, Якова Бойка и Вуйцѣка), такъ и зъ посередъ интеліґенціи (д-ръ Миколайскій, д-ръ Данецъ и др.) Люде тй не тôлько роблять въ партіи для партіи, але поносять для неи й чималй матеріяльнй жертвы; передомъ иде тутъ провôдникъ партіи, посолъ д-ръ Леваковскій. Отъ тымъ то и не диво, що партія та въ короткôмъ часѣ здобула захôдну Галичину, и вже теперь лагодить ся въ походъ на всхôдну Галичину. И я певный, що она здобуде й еи, коли до того часу Русины, а головно радикалы (на иншй рускй партіи дуже слаба надѣя) не розвинуть такои дѣяльности, щобы польскй людовцѣ не мали тутъ зъ кимъ бороти ся и не потребували вышукувати своихъ ворогôвъ у всхôдно—галицкихъ гнѣздахъ. А коли Русины не зроблять сеи роботы по своему, то польскй людовцѣ будуть еи робити по своему и навѣть теперь уже роблять по троха, бо ихъ вылання въ досить поважнôмъ числѣ розходять ся по всхôднôй Галичинѣ. А въ такомъ

…иба въ тôмъ, що не хотѣли робити противъ [сво]ои вѣры.

…тъ наконецъ духоборцѣвъ зъ ихъ сѣлъ выгнали и розсыпали на ничь.

По екзекуціи зачали выганяти духоборцѣвъ [зъ] ихъ сѣлъ, зъ початку по 5 родинъ зъ кождо[го] села, потôмъ по 10 и то такъ що кôлька … въ одну партію за другою. Хто дôставъ при[казъ] выноситись, мусѣвъ зробити тое найдальше [за] 3 днѣвъ. За тыхъ 3 дни мусѣвъ зôбратись, [при]готовити въ дорогу и продати маетокъ. Про[да]ли все за безцѣнъ: то що вартало 50, про[да]ли за 5 рублѣвъ; а не встигли продати, то … такъ кидали и нищили (розсыпали) ся до … пты. Полишали много худобы, такъ само и … же на пни все зôстало. Такъ, що всѣ они [з]нищились.

Всего выгнали зъ Ахалкалакского уѣзду 464 [род]инъ и порозмѣщували ихъ въ чотырохъ уѣз[дах] Тифлискои губерніи: Душетскôмъ, Горій[скôмъ], Піонетскôмъ и Сигнахскôмъ, по грузин[скихъ] селахъ и то такъ, якъ бы хотѣли ихъ … мъ поморити, бо лишь по 2, по 3 и по 5 … въ однôмъ селѣ, не давши имъ и кус[ня] землѣ и заказавши имъ сходитись зъ со[бою]. Они розпродують по троха майно, котре ще лишилось и роблять на Грузинôвъ *) — [бѣ]дныхъ за дармо, а на богатыхъ за невелику [плат]ню и помимо того, що самй не мають нѣ[чого], не перестають ще и теперь помагати бѣд[нѣй]шимъ.

* * *

*) … зве ся народъ, котрый жiе въ тамтыхъ сторонахъ майже

Такъ въ Россіи шанують вѣру другихъ и мучать ще днесь не кого иншого, але такихъ самыхъ якъ и они людей Великороссôвъ, або Москалѣвъ за ихъ вѣру. Нынѣ знае цѣлый свѣтъ и дивуе ся, що власти российскй не зрозумѣли ще до того часу заповѣди Христовои о любви ближнього.

Не -- М. З.

ВЪ КАРПАТАХЪ.

— НАПИСАВЪ —

Стефанъ Хлопôвъ.

Мы йшли дорогою надъ Черемушемъ.

Окруженй зô всѣхъ сторôнъ горами, не бачили мы вокругъ себе бôльше свѣта, хиба той малесенькій окраець ясного неба, що надъ нами.

Намъ стало душно въ тôй природнôй вязници. Нашй очи бажали простору, а уява тыхъ пречудовыхъ, ще въ дѣтинствѣ вымрѣтыхъ краевидôвъ.

Всѣ мы, немовь змовились, стали драпати ся на шпиль найвысшои горы.

Не уйшли мы кôльканайцять крокôвъ, якъ ноги повысше колѣнъ стали дилькотѣти зъ надмѣрного напруженя, въ грудяхъ запирало вôддыхъ и мы мусѣли що хвилины зупинятись, щобъ выпрямивши зôгнутый хребетъ, водсапнути, та обтерти ллючій ся зъ чола пôтъ.

По тригодиннôмъ мозольнôмъ карабканю ся добили мы до цѣли, та потомленй полягали на землю. Нѣхто зъ насъ не перебивавъ упертои мовчанки.

Овѣянй холоднымъ гôрскимъ вѣтерцемъ, що пустотливо перескакувавъ зь вершка на вершокъ, сидѣли мы всѣ, немовь зачарованй грôзною красою природы.

Наразъ одинъ зъ товаришôвъ, нашь провôдникъ, що неразъ у тыхъ сторонахъ бувавъ, перебивъ уперту мовчанку, вказуючи рукою въ долину:

— Дивѣть! зачинають плысти дарабы!

Мы глянули въ низъ. У стѣнъ горы, зъ котрои оглядали мы велиты-горы, ревѣвъ Черемушь, переливаючись по настовбуреныхъ каменюкахъ, немовь бы гнѣвавъ ся за непрошену сторожу гôръ. По нѣмъ мчались шнуркомъ кôлька дарабôвъ себъ-то сплавôвъ, пôдскакуючихъ пôдъ ударами розбурханыхъ филь, а керманичѣ перегукувались, вказуючи собѣ дорогу.

— Се одинокій заробокъ Гуцулôвъ у лѣтѣ! — говоривъ товаришь — бо и зъ чогожь имъ ту бôльше жити, якъ не зъ того зарôбку? Чи вродить ся що на тыхъ каменюкахъ? а хочь и зародить на долинѣ трохи кукурузы, хиба-жь безпечна она? Впаде дощь — сполоче еѣ, зсунесь гора — придусить усе, тай нема поживы. Тодѣ хочь вбій зубы въ стѣну, тай плачь, єсли можешь, а якъ нѣ то нѣ! Въ горахъ маешь повну свободу плакати або не плакати. Тожь не дивота, що народъ гурмами пре ся спроваджувати дарабы, щобъ хочь зъ того одинокого зарôбку сякъ такъ выживити себе и свою родину. Та чи похôснуесь вôнъ усѣми зароблеными грôшми? — се вже инша справа.

— Єсли у васъ охота, то ходѣть у долину до пристани подивитись, якъ будуть вôдбивати вôдъ берега. Зъ того села мабуть ще не поплыли.

Мы немогли вôдмовити собѣ тои цѣкавости и стали спускатись у долину.

Вправдѣ сходили мы хутше якъ выходили, та втомились бôльше, бо при спущаню ся зъ такои спохоеатости, треба було гамувати ногами, щобъ зъ розгону не перевернутись и не ушкодити якои части тѣла.

Помимо великого напруженя нôгъ, опинились мы хутко на долинѣ и стали простувати до того мѣсця, зъ вôдки мали вôдбивати Гуцулы зъ дарабами. Мы знову йшли проти бѣгу воды, котра чимъ разъ дужче пѣнилась и таки на нашихъ очахъ здôймалась, вкрываючи вершки выстаючихъ каменюкъ.

— И зъ вôдки тои воды набралось, коли така гарна погода? — спытали мы въ нашого товариша.

— На все е спосôбъ, — вôдповѣвъ, — адже-жь зъ дощу не великій хосенъ для торговця деревомъ. Пôдчасъ зливы Черемушь якъ хутко звершить ся, такъ хутко и спаде, а Гуцулы два разы тыжднево вôдводять дерево на долы. Цѣла тайна въ тôмъ, що гень у горѣ заставляють гатею Черемушь, а коли воды взбираесь доволѣ — пущають гать и готова повѣнь. Ось и нынѣ повѣнь.

Мы прискорили въ ходѣ и за якихъ кôльканайцять хвиль, були мы въ пристани.

Черемушь въ тôмъ мѣсци, де плывало чимало дарабôвъ, дожидаючи своихъ керманичôвъ, вгризъ ся здорово въ берегъ, выкроюючи въ нѣмъ чимъ разъ бôльше колесо. Людей згромадилось якъ на ярмарцѣ.

(Конець буде)

рьѣ національнѣ интересы Русинôвъ певно не здобудуть великого блеску и рускй патріоты будуть мати повне право кричати про нужду и утискъ безталанноѣ Руси вже не панами, але хлопами польскими. Та дарма, дурного и въ церкви бють, а наша преславна нація вже така вдала ся, що не тôлько чужй паны, але навѣть чужй хлопы (польскй та нѣмецкй) або й чужй пролетарій (жидовскй) є для неи небезпечнй и грôзнй.

Значить, конечна рѣчь намъ — не одиницями, не партіями, а всѣмъ нардомъ, усѣми силами подумати надъ тымъ, щобы завести и пôддержувати въ Галичинѣ, на Буковинѣ, на Угорской Руси, де тôлько можна, систематичну, не ділетантску, свѣдому роботу политичну: усвѣдомленя, пôдношеня и органѣзованя масъ народныхъ. Агітація повинна стояти на першôмъ плянѣ. Народъ треба розворушувати въ имя его интересôвъ, его наболѣлыхъ потребъ, въ великôй части краю треба тôлько поддержати, усвѣдомити, накермувати те розворушене, яке вже є. Для сеи працѣ треба спеціальныхъ людей, котрй бы за сю працю мали удержане, могли всюды ѣздити; всюды бути де треба. На всхôдну Галичину треба бы такихъ людей бодай трохъ, а одного на Буковину. Та за агітацію повинна йти пропаґанда, систематичне освѣчуване народа у всякихъ, а головно въ политичныхъ справахъ, популярна література, брошуры, газеты, духова страва для читалень, та побôчь того правильно зорганѣзована евіденція працѣ у всѣхъ повѣтахъ, правна оборона селянства супротъ всякихъ кривдъ, зорганізоване и фахове информоване селянъ и мѣщанъ про всякй справы почигаючи вôдъ господарскихъ (такихъ якъ еміграція, парцеляція дôбръ, цѣны продуктôвъ, умовы заробкôвъ у рôжныхъ сторонахъ краю), а кôнчачи на адміністраційныхъ, автономичныхъ та политичныхъ. Усе те вымагало бы знова двохъ-трохъ людей пôдготовленыхъ и спеціально вôдставленыхъ до той працѣ.

Люде бы знайшли ся. Они є, неразъ самй напрошують ся на роботу, та щожь! Середъ нашихъ партійныхъ роздорôвъ стрѣчають всюды недовѣре, пôдозрѣня, дрôбничкй сумнѣвы або просто нехôть. А тымчасомъ часъ вде. справы народнй комплікують ся, робота чимъ разъ тяжшою, а нагода разъ занедбана не вертае вже бôльше. Пять, шесть тысячь рôчного буджету въ рукахъ одного тямучого чоловѣка (борони Боже не товариства!), котрый бы самъ добре зрозумѣвъ потребы хвилѣ и засягнувши порады людей близкихъ до практичнои працѣ зъ усѣхъ партій мавъ можнôсть по просту ангажувати людей для такои чи иншои працѣ публичнои, особливо такои, яка бы заповнювала люки въ дотеперѣшнôй роботѣ нашихъ освѣтныхъ товариствъ — пять, шѣсть тысячь рôчного выдатку, розумно оберненого на цѣли для всѣхъ яснй и корыстнй, и справа политичного выхованя нашого народа за кôлька лѣтъ посунулась бы геть напередъ, и мы мали бы въ Галичинѣ и на Буковинѣ сильну, свѣдому, зорганѣзовану хлопску, людову партію, мали бы выробленыхъ агітаторôвъ людовыхъ, мали-бъ популярну политичну літературу и не потребували бы встыдати ся передъ другими народами анѣ бояти ся ихъ конкуренціи.

Се одна моя мрѣя, що такъ и мулить, такъ и просить ся пôдъ перо. А ось и друга.

(Конець буде)

НОВИНКИ.

— Отсимъ подаю до прилюдноѣ вѣдомости, що моя адреса въ Америцѣ така:

Rev. Stephan Makar
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

Першій рускій священникъ въ Канадѣ.

Дня 27. марта попращали Mt. Carmel-скй парафіяне свого любого священника о. Нестора Дмитрова, котрый выбравъ ся въ далеку и небезпечну дорогу, бо ажь до Канады, щобъ рускимъ поселенцямъ принести духовнй потѣхи и заспѣвати имъ „Христосъ воскресе", котрого они вже такъ давно не чули.

Дволѣтна завзята праця о. Н. Дмитрова помѣжь американскими Русинами дае намъ повну запоруку, що онъ вывяже ся зъ той трудноѣ задачи, яку самъ на себе наложивъ и зъорганізуе а взглядно розслѣдить тй вôдносины, въ якихъ доводить ся жити нашимъ фармерамъ. — Най Богъ ему помагае въ святыхъ єго намѣрахъ!

— Богато Грекôвъ въ Америцѣ выбирае ся выѣхати на Крету помагати повстанцямъ бороти ся противъ Туркôвъ.

— Французкій корабель „Ville de St. Nazaire", котрый дня 3. марта выплынувъ зъ ню-йорского порту, розбивъ ся на пироскôмъ морю въ дорозѣ до Индій. Кораблемъ ѣхало 71 особъ пôдъ покладомъ и 11 въ каютахъ. Зъ усѣхъ людей лишь 38 особъ могли помѣстити ся въ ратунковôй лодцѣ, а и зъ тыхъ по довгôй блуканинѣ лишь 4 особы лишило ся при житю, которыхъ перебѣжаюча лодка привезла дня 18. марта до ню-йорского порту, а прочй або вôдъ разу потопились, або померли зъ голоду.

— Невыслѣдженй досі агенты баламутять рускій народъ на Буковинѣ, розказуючи ему несотворенй рѣчи про заморскій край: Тексасъ и Канаду. Селяне оповѣдають собѣ, що Канаду выграла на льотеріи архикнягиня Стефанія, вдова по цѣсаревичу Рудольфѣ и намѣряе тамъ поселити бѣдныхъ рускихъ хлопôвъ. На ту цѣль мала прислати до буковинского краевого правительства 2 міл. злр. для розданя емігрантамъ на кошта подорожи. Въ Канадѣ — після ихъ оповѣданя — достане кождый грунту кôлько лишь захоче, дôмъ, господарскй будинки и пару коней або волôвъ. Селяне такъ втѣшили ся тымъ канадійскимъ раемъ, що до 200 людей прийшли до Черновець, жадаючи вôдъ правительства выдачи зложеныхъ для нихъ грошей. Помимо всякихъ представлень, що цѣла тота исторія про грошѣ и про заморскій край — чиста брехня — они, хочь вернули домôвъ, таки не повѣрили, щобы ихъ такъ хотѣвъ надути.

Якъ знаете, рада державна установила нову орнинацію выборчу а именно до 4 вже истнуючихъ курій додала ще пяту и такимъ способомъ зъ Галичины мало выйти о 15 послôвъ больше.

Дня 11. марта вôдбули ся выборы зъ той пятои куріи, та тôлько двохъ Русинôвъ перейшло: д-ръ Романъ Ярошевичъ (независимый) и крылошанинъ Гробельскій зъ Станиславова (кандидатъ польского центрального комітету).

Загальный результатъ выборôвъ зъ четвертои куріи (хлопскои) представляе ся такъ: Выбрано 7 Русинôвъ и 20 Полякôвъ. Зъ послôвъ Русинôвъ выйшли два кандидаты руского комітету краевого (независимй): о. Данило Танячкевичъ и д-ръ Т. Окуневскій и пять польско-урядовыхъ кандидатôвъ (давнй послы Барвѣньскій, Вахнянинъ, Мандичевскій, Охримовичъ и новый Каратницкій). Зъ 20 послôвъ Полякôвъ є 13 кандидатôвъ польского комітету центрального, 5 кандидатôвъ Стояловского и два кандидаты сторонництва людового (Бойко и Кремпа). Зъ пятои куріи выйшло двохъ соціялістôвъ Козакевичъ и Дашиньскій.

— Представителѣ европейскихъ державъ Великои Британіи, Франціи, Италіи, Нѣмцѣвъ, Австріи и Россіи посѣдумили дня 26. марта Спол. Державы про бльокаду Креты. Дотычнй документы прійшли на руки секретаря штату Sherman'a и подають, що бльокада Креты вже розпочала ся. Купецкй кораблѣ державъ неутральныхъ, а затѣмъ и Спол. Державъ будуть могли и надальше гандлювати зъ Кретою, але пôдъ тымъ условѣемъ, якъ не будуть привозити на Крету товарôвъ призначеныхъ для Грекôвъ. або кретаньскихъ повстанцѣвъ. Заходить теперь пытане. чи рядъ вашингтонскій згодить ся на того рода бльокаду, бо хочь Америка слабй мае зносины зъ Кретою, то однакъ заходить слушна обава, чи такъ само представителѣ европ. Державъ не прислали бы такого самого заказу що до иншихъ краѣвъ, зъ котрыми Америка провадить оживленый гандель.

— Найвысшій судъ звязковый заборонивъ желѣзничимъ товариствамъ лучити ся въ компанію, въ цѣли наложеня однаковои цѣны за перевозъ осôбъ и товарôвъ. Такимъ отже способомъ будемо знова могли користати зъ вôльнои конкуренціи и ѣхати тыми тренами, котрй предкладають таншй тікеты.

— Дня 19. марта предложено конгресови до ухваленя новый биль взлядомъ наложеня на заграничнй товары бôльшого податку. До голосованя прійде дня 31. марта. Если биль буде ухваленый — сподѣють ся для нашихъ робôтникôвъ лѣпшихъ часôвъ, бо тй компаніи що не могли выдержати заграничнои конкуренціи и позамыкали свои фабрики, розпôчнуть знову роботу.

Цѣкаве для самотныхъ.

На тихôмъ Океанѣ лежить малый островець, для котрого шукае одна американска агентура — мужчинъ, бо тамъ заходить небезпеченьство, що населене вымре зовсѣмъ. На островѣ мешкають тôлько самй жевщины — всѣ майже мужчины повымирали. Въ Санъ Франциско утворило ся товариство, що взяло собѣ сю подѣю такъ дуже до серця, що въ своихъ статутахъ взяло собѣ за цѣль вышукати мужôвъ для позôсталыхъ вдôвъ и дѣвчатъ. Споре число зголошень вплынуло вже, а коли дôйде до сотки, тогды вышлють цѣлый транспортъ мужчинъ на островъ, де жѣнки очикують ихъ певно зъ великою нетерпячкою. Тôлько най зъ нашихъ Русинôвъ котрый незлакомить ся.

Варварство въ вôльной державѣ.

Америка не позбула ся еще варварского способу осуджуваня людей на кару смерти. Завдяки тому поганому и дикому праву, вôдограла ся въ вязницѣ Sing Sing, N. Y. страшна сцена. Одного мурина именемъ Arshur-a Mayhew-a мали стратити за помочію електрики. Коли его каты провадили на мѣсце страченя, вôнъ дрожавъ на цѣлôмъ тѣлѣ, верещавъ, плакавъ и благавъ цѣлу дорогу такъ, що лишь зъ великимъ трудомъ привели его дозорцѣ на мѣсце смерти. Тамъ привязали его каты до стôльця и тодѣ вôнъ ставъ голосити такимъ благаючимъ голосомъ, що найтвердшои натуры люде повôдвертали вôдъ него свои цѣкавй лиця: „Я невинный, панове! — говоривъ вôнъ. — Забєте невинного, то иншй провинили ся; пустѣть мене. Боже, змилосердь ся надъ мною. Я нѣчого злого не зробивъ, шерифъ знае, що я невинный". Проймаючй крики нещасливого перебивъ токъ електричный, котрый закôнчивъ его муки и за кôлька хвилинъ лѣкарь оголосивъ смерть мурина. Булабъ уже крайна пора, щобъ американцѣ, котрй чейже мають право до свободы и цивілізаціи, покôнчили вже разъ зъ тыми варварскими останками зъ середныхъ вѣкôвъ и знесли кару смерти.

Справы робôтничй.

— Пôсля остатного спису людности въ Америцѣ есть надъ 5 миліонôвъ робôтникôвъ, котрй побераютъ рôчно 2 миліярды 284 миліонôвъ долярôвъ платнѣ, але ихъ працю оцѣнюють на 9 миліярдôвъ 500 миліонôвъ долярôвъ, то значить, що кождый робôтникъ въ Америцѣ зробить чотыри разы тôлько якъ ему за его роботу заплатять.

— Shamokin, Pa. Во всѣхъ копальняхъ угля, належачихъ до рединскои компаніи, робота иде дуже лихо. Той застôй въ роботѣ давъ ся добре учути и у насъ, хоть ту ишла робота лучше якъ на иншихъ плейзахъ. Вже три тыжнѣ минуло, якъ робимо по два дни въ тыжни. А народу ту богато, пребогато. Кажуть, що вôдъ 5. цвѣтня зачне ся робота на добре. Та треба бути и тою надѣєю вдоволенымъ.—Брехи Икричь-Швамъ робили черезъ три мѣсяцѣ добре, а теперь вже два тыжнѣ тому зредуковано роботу такожь на два дни въ тыжни. Отъ такій у насъ гараздъ.

—Въ камѣнюломахъ льорда Pernhyn-а въ пôвнôчнôй Валіѣ страйкуе 5,000 робôтникôвъ. Стрейкъ тревае уже чотыри мѣсяцѣ.

— New Castle, Pa. Shenangs Valley компанія выробу желѣзного товару мае бути побôльшена о одну велику фабрику. Робота въ тôй новôй фабрицѣ розпôчне ся всей часъ, якъ фабрика буде готова и втоды богато людей найде ту роботу.

— Коли Богъ выганявъ Адама зъ раю, сказавъ ему, що буде мусѣвъ працювати въ потѣ чола — якъ говорить ся въ библіи. Та щожь зъ того, коли въ Америцѣ надъ 3 миліоны людей немае роботы анѣ не може еи знайти.

— Columbus, Pa. Компанія King, Gilbery and Warner ставляе велику нову фабрику до выробляня желѣза. Скоро лишень фабрика буде готова, робота пôде повною силою.

— Въ Ст. Люисъ юнійнй робôтники становлять 25 процентъ.

— Въ Спол. Державахъ Америки есть 400 фабрикъ крѣселъ.

— St. Clair, Pa. У насъ сумъ та нарѣкане. Брехи належачй до рединскои компаніи вôдъ довгого вже часу майже нѣчо не роблять. Хто не мавъ зъ давнѣйша заощадженого цента, приходить ся ему зъ голоду умирати. Нѣхто не хоче дати на житє, анѣ по шторахъ, котрй майже банкротують, анѣ у свого спомочи ся, бо кождый бѣдакъ. — Якъ буде дальше — не знати.

— Въ Греціи есть всего 34 фабрикъ мыла.

— Америка затрудняе 750.000 теслѣвъ.

— Надъ 6,000 кравцѣвъ застрайковало въ Ню Йорку. На тыждень заробляли бѣдаки тôлько заледви, щобъ зъ голоду не вмерти.

— Forest City, Pa. Ту иде робота дуже лихо, бо лишень два дни въ тыжни, а и то лишень пôвъ часу. Чоловѣкъ не заробить на рентъ, анѣ на житє. Шторники суть въ страху, если ся часъ не поправить, бо кождый жіє лишень на книжку.

— Гôрняки въ долинѣ Hocking Valley въ Ohio заробляютъ пересѣчно по $5. на мѣсяць. Чи богато, щобъ разомъ зъ родиною можна вмерти зъ того?

— Johnstown, Pa. Вôддѣлъ ч. 2. Cambria фабрики, котрый минувшого року бувъ замкненый, розпочавъ роботу на неозначеный часъ. До 100 робôтникôвъ доста не заняте.

— Въ Англіи и Ирляндіи есть 8,000,000 робôтникôвъ. Зъ нихъ належить до организацій робôтничихъ лишь 2 миліоны.

— Younstown, O. Тутешнй фабрики желѣза робили повною силою, бо достали богато замовлень. Фабрика „Ohio Steel Co." робить день и нôчь.

— Новй вынаходы и улѣпшеня фабричнй позбавляють що-разъ бôльше людей хлѣба. Надъ чимъ перше працювало 1000 робôтникôвъ черезъ мѣсяць, то само зробить теперь фабрика въ однôмъ дни. Щожь може бѣдный робôтникъ безъ зарôбку, чи може думати о своей просвѣтѣ? До того ще всякй власти суть ворожй робôтникамъ.

— Dunkin, N. Y. Минувшого тыжня розпочала роботу фабрика инджаѣвъ, де найшло богато людей роботу. Вôдъ 1. цвѣтня буде мало роботу въ тôй фабрицѣ 1500 робôтникôвъ.

— Нѣмецкій рядъ переслѣдуе теперь тыхъ вченыхъ професорôвъ и пріятелѣвъ робôтникôвъ, котрй пôдписали ся були на резолюціи въ справѣ великого страйку робôтникôвъ корабельныхъ въ Гамбургу. — Всюды тй бещельнй рады такъ робять.

— Kearney, Pa. Вôдъ 1. новембра м. р. до 1. марта с. р. ишла ту робота такъ, що и на житє не можна було выробити. Теперь, дякувати Богу, робить ся кождый день, однакъ богато людей есть ту безъ роботы.

— Въ Сіндей въ Австраліи, всѣ робôтники немаючй працѣ организують ся въ ліґи (союзы). Бѣда розуму вчить.

— Pittsburg, Pa. Въ тутешнихъ околицяхъ копалень угля, веде ся завзята аґітація противъ такъ званому желѣзнопанцерному контракту. — Робота въ гутахъ желѣза не иде доконче добре. „Morgans Slope" въ Hastings стало робить; въ Hoopsaks робота иде лихо; Sygans и Moyans нѣчо не робить; копалню Standard купивъ W. P. Rend и въ короткôмъ часѣ почне ся ту робота. — Ridgeway and Bishops добре иде робота; Reeds Nr. 2 есть замкнена; Reeds Nr. 4 троха робить.

Останки невôльництва въ Европѣ.

Турція, се одинока держава въ цѣлôй Европѣ въ котрôй наперекôръ всѣлякôй цивілізаціи цвите ще гандель невôльниками. Еще двайцять лѣтъ тому назадъ, торги на живый товаръ вôдбували ся публично, та пôдъ теперѣшну пору перенесли ся до такъ званыхъ „хановъ“ въ котрыхъ купцѣ збираютъ ся въ означеныхъ годинахъ, курятъ люльки, пьють каву и заключають угоду.

Зисковнымъ тымъ гандльомъ занимаютъ ся не только купцѣ, але и приватнѣ особы, а найбôльше великѣ панѣ, котрѣ набуваютъ тано малѣ дѣвчатка, щобъ опосля по кôлькохъ лѣтахъ вôдпродати ихъ зъ великимъ зыскомъ. Гарне семилѣтне дѣвчатко коштуе 500 доляровъ, а за двайцятьлѣтне дѣвча можна достати 5.000 доляр. Турки не уважаютъ того гандлю за щось понижаючого для себе, напротивъ невôльництво становить у нихъ пôдставу суспôльного и родинного житя. Давными часами, коли бесурманьскѣ орды заливали Славянщину, Угры и Кавказъ, тысячи молодыхъ хлопцѣвъ и дѣвчатъ йшло въ полонъ, становячи одно зъ найцѣннѣйшихъ здобутковъ военныхъ. Зъ хлопцѣвъ формовано яничаровъ-вояковъ, а дѣвчатъ продавали на рынку. Теперь головно Африка и Кавказъ достарчаютъ живого товару до музулманьскихъ гаремôвъ. Найцѣннѣйшѣ для Турковъ Черкески, зô взгляду на свою уроду — вôтцѣ дуже охотно продаютъ до гаремôвъ свои доньки, котрѣ не уважаютъ собѣ того за кривду, бо въ гаремахъ живятъ ихъ, вбирають ихъ загалѣ обходить ся зъ ними не зле.

Супружества зъ невôльницями лучаютъ ся дуже часто, бо деспотичный Турокъ волить невôльницю, котрой вымоги не великѣ, нѣжь вôльну жѣнку. — Жѣнки найвысшихъ державныхъ достойниковъ походили зô стану невôльничого.

Въ Турціи не уважае ся ганьбою бути сыномъ невôльницѣ. Турки найнисше цѣнятъ муринки. Жадна зъ нихъ не може зôстати женою свого пана, анѣ навѣть любкою — за те ихъ пановане въ кухни. Найбôльшою нагородою для муринки зôстати женою старого чоловѣка. Льосъ муринôвъ въ столици есть гôршій, бо уживаютъ ихъ звычайно до найнисшихъ послугъ. Освободженый африканецъ стае перекупникомъ або уличнымъ спѣвакомъ.

ДРОБНИЦѢ.

— Пость. Нема забавъ.

— Тѣ кводры, котрѣ пустилибисьмо по сальонахъ, маемо безусловно зложити на користь побитыхъ, покалѣченыхъ нашихъ хлѣборобôвъ-патріотôвъ пôдчасъ жандармскихъ выборôвъ въ Галичинѣ. Они наставляли свою грудь кулямъ — окажѣмъ нашу вдячнôсть имъ за тое.

— За часôвъ Вашингтона було всього 75 урядôвъ почтовыхъ, на удержане котрыхъ выдавалось рôчно $32.000. Теперь есть ихъ 70,000 и выдаесь на нихъ 92 міліоны доляровъ рôчно!

— На банкетѣ даномъ ню-йоркскими банкирами недавно тому, зôбранѣ гостѣ представляли богатство въ сумѣ 268 міліон. Страшне!

— Въ Масачусетс есть о 70 тысячь бôльше женъ якъ мущинъ.

— Въ Турціи працюютъ въ роцѣ лишь черезъ 278 днѣй, прочѣ — то свята.

— Найвысша гора на мѣсяци есть 4½ миль высока.

— Хто читае „Свободу“, най платить за ню.

— Оденъ полѣційный судя въ Минеаполисъ, за 4 роки мавъ лишь одну справу. Якѣ тамъ люде?

— Якъ песъ спить, жидъ присягае, пiякъ ся молить, а жѣнка плаче — не вѣрь тому.

— Красна жѣнка есть раемъ для очей, пекломъ для душѣ, а чистилищемъ для кишенѣ.

— Надсылайте золото або срѣбло!

— Тяжкѣ часы!

— Дайте ся чути довжники!

— „Свобода“ мае тверду надѣю и постановленый умыслъ, що довжники ще того таки мѣсяця пришлютъ ей грошѣ. — Пытае ся якъ Ваше здоровье.

— Температура кометъ есть 2 тысячь разъ горячѣйша, якъ розжарене желѣзо.

— Одинъ обывательъ зъ Индіяны обовязуеся выплатити $50.000 тому, хто ему приверне взôръ.

— Зôбранѣ грошѣ для покалѣченыхъ пôдчасъ выборôвъ патріотôвъ, шлѣть до редакціи „Свободы“. Она вышлѣ имена дателѣвъ въ газетѣ и посвѣдчить высылку до краю.

— Паны польскѣ въ Галичинѣ не люде, лишь звѣря. Колибъ були людьми, не казалибъ стрѣляти до невинныхъ людей.

— Мы знаемъ, що имъ за то належить ся!!!

J. LIACHOWICZ

(I. Ляховичъ)

425 Shamokin st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Польско-литевскій зегармістръ и ювілеръ

Всяки направы зегаркôвъ выконуе точно, таньо и въ короткôмъ часѣ и за направу гварантуе. — Мае на складѣ великій выбôръ зигаркôвъ золотыхъ и срѣбныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту кождого зигарка гварантуе.

Обручки слюбни, якъ хто купуе достае въ подарунку гарный будзѣкъ.

Стѣнни зегары дае на выплатъ.

Проволока есть злодѣемъ часу.

Якъ ты чуешь ся бути хорымъ не зволѣкай, пиши до насъ по лѣкарскій циркуляръ, въ котрôмъ есть цѣнникъ рôжныхъ гимопатичныхъ лѣкарствъ. Ручимо за доброту, або грошѣ звертаемо.

Наша фірма вже стоить 20 лѣтъ.

На жадане пришлемо тысячѣ похвальныхъ листôвъ вôдъ нашихъ пацiентôвъ.

Медицины выробляють ся зъ рôжныхъ корѣнѣвъ, котри бôльше коштують, якъ золото тои самои ваги.

Въ разѣ хоробы — заглянь въ циркуляръ, а довѣдаешь ся, яки медицины помагають.

Нашѣ средства лѣчать всѣ застарѣлѣ хоробы.

MANAS & CO.

— Box 465 —

Philadelphia, Pa.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкарь. Довголѣтня практика дали ему способнôсть стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожь свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добри и помôчни лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса!

Petro Serafin

ПЕТРО СЕРАФИНЪ

424 Shamokin St.

Рускій готель.

Мае пиво, віску и всякѣ другѣ здоровѣ напитки. Готель чистенькій, услуга порядна, честна и солидна.

Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ пôдпомагати.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.

Вынаймае такожь керичи на похороны, хрестины и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

500 PEARL and MULBERRY st

SHAMOKIN PA

Удивайте ся въ потребѣ до него.

O. Murdza & Bro's

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотреный въ найлѣпшѣ товары, спроваджованѣ впростъ зъ найперших складôвъ. — Майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности. Продае такожь одяги майнерскѣ и посылае грошѣ до старого краю таньо, точно, скоро и беспечно.

Свôй до свого — а до чужого не пхай ся. Жидôвъ оминайте зъ далека!

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ

Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкарь, славнинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякѣ хоробы совѣстно и въ короткôмъ часѣ. Особливо нерôвнаный лѣкарь въ справахъ положничыхъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

M. ROTHSCHILD,

642 E. Sunbury St.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Великій складъ всякого рода убрань, для старшихъ и для дѣтей. Капелюхи, шапки и всякѣ другѣ рѣчи того рода въ найлѣпшôмъ гатунку, въ низкихъ цѣнахъ.

J. S. MILLER

ПЕРВОРЯДНЫЙ КРАВЕЦЬ

на Oak str. — Mt. Carmel, Pa.

Якъ хочете мати красне, модне, добре, а тане убране иди головною улицею, а тамъ коло телеграфічного офісу знайдешь кравця Міллера. Вôнъ вже давный обыватель въ Mt. Carmel, Pa., тожь его всѣ знаютъ. Якъ вôнъ тебе красно вбере, то не повстыдаешь ся передъ першимъ джентельменомъ американскимъ. — Пошукай тольки Міллера, а не пожалуешь!

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCESIOR.

Всякѣ потрѣбнѣ рѣчи до житя, якъ также убраня майнерскѣ и звычайнѣ можна купити.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, таньо и беспечно.

Продае шіфкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного предсѣдателя „Союза“.

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA

ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырабляе 25.000 бочокъ мѣсячно.

Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvenia „LAUER BREWING CO.“ есть вôльне вôдъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгды одной и той самой доброты и пріемного смаку и есть спораджане пôдъ зарядомъ одного зъ найздôбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварôвъ.

Вырабляе въ найлѣпшôмъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонѣсты и приватнѣ родины повинни замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.

READING, PA.

Хто хоче справити яку офѣру до свои церкви нехай ся зверне до найсолѣднѣйшого и найлѣпшого

Рускогс товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.

ТОВАРИСТВО СЕ МАЕ У СЕБЕ НА СКЛАДѢ:

наплечники, стихари, поясы, обрусы, плитоны, фелоны, епитрахилѣ, образы, плащеницѣ, чаши, лѣхтарѣ, хресты, хоругвы, книги церковнѣ и взагалѣ всякѣ рѣчи потрѣбнѣ до ужитку церковного.

ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.

При замовленяхъ на бôльше якъ 100 злр. а. в. вôдповѣдный опустъ (рабатъ).

Всѣ рѣчи выкôнченѣ стисло пôсля приписôвъ гр. кат. обряду. Товары приходять на мѣсце призначеня найдальше за мѣсяць вôдъ часу замовленя.

Товаръ высылаеся лишь за попереднымъ присланемъ належитости, або за послѣплатою (C. O. D.).

Адресуйте такъ:

„Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ“ въ Самборѣ,

AUSTRIA, GALICIA.

Одинока руска бучерня на цѣле мѣсто на Second str. на противъ друкарнѣ „Свободы“

Ю. Щипчика и Г. Трохановского

въ Mt. Carmel, Pa

Въ кождôй хвили свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдынѣ не волочѣть ся по чужихъ — маете своихъ!

Wanted—An Idea Who can think of some simple thing to patent? Protect your ideas; they may bring you wealth. Write JOHN WEDDERBURN & CO., Patent Attorneys, Washington, D. C., for their $1,800 prize offer and list of two hundred inventions wanted.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ въ ОЛИФАНТѢ ПА

Пôдъ зарядомъ

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патріоты

Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ шторôвъ во всѣ потрѣбнѣ товары и всякого рода по якъ найтаньшôй цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно нашѣ газдынѣ най йдуть громадно!

На що Юськôвъ, Шмулѣвъ спомагати? Идѣть до свого.

HO! HO! HO!

Stop! Стань и оглянь всѣ возы для бучерôвъ, гросерниковъ, голсельниковъ (до розвоженя пива) и розличнѣ другѣ, роблен зъ найлѣпшого матеріялу и найлѣпшои роботы.

Головне ковальство!

Спеціяльно выробляють ся желѣзнѣ плоты, и обгородженя надгробниковъ.

J. B. ZIMMERMAN Agt.

Cor. Independence and Market str.

SHAMOKIN, PA.

Ike Goldschmidt

Clothier, Tailor & Hatter

25 & 27 N. Oak str.

Mt. CARMEL, PA.

— Заложений 1880 р. —

Рôжного рода найлѣпшѣ убраня по дешевыхъ цѣнахъ.

Посылае грошѣ до Европы на money order, або черезъ найлѣпшѣ банки.

Мае аґенцію найлѣпшихъ компаній ассекураційныхъ и полагодже ассекураціи вôдъ огню и на житє по дешевыхъ цѣнахъ.

Его довголѣтна честна праця, говорить сама за него.

Dr. I. GOODMAN

Plysician and Surgeon Office: Mt. Carmel Avenue, Opposite Mt. Carmel House

Mt. CARMEL, PA.

Лѣчить всякѣ хоробы добре и таньо. Може розмовити ся по руски, по польски и по словенски.

Найлѣпше лѣкарство на всѣ слабости зъ фабрикѣ:

„RIPANS CHEMICAL Company“

Лѣчить слѣдуючѣ слабости: Нудность, млости, боль головы, цѣмерку, вѣтры, нестравнôсть, затверджѣне, направляе жолудокъ и всѣ другѣ слабости.

Лѣкарства тѣ называють ся такъ:

Ripans Tabules.
Ripans Tabules cure nausea.
Ripans Tabules: at druggists.
Ripans Tabules cure dizziness.
Ripans Tabules cure flatulence.
Ripans Tabules cure headache.
Ripans Tabules cure dyspepsia.
Ripans Tabules assist digestion.
Ripans Tabules cure bad breath.
Ripans Tabules cure billiousness.
Ripans Tabules: one gives relief.
Ripans Tabules cure indigestion.
Ripans Tabules cure torpid liver.
Ripans Tabules: gentle cathartic.
Ripans Tabules cure constipation.
Ripans Tabules: pleasant laxative.
Ripans Tabules: for sour stomach.
Ripans Tabules cure liver troubles.

Можна достати во всѣхъ аптикахъ.

R. H. Morgan

9 W. Centre St.

SHENANDOAH, Pa.

Выробляе фаны, пасы, шапки и вôдзнаки для Братствъ. Пишѣть по цѣнники и по пробу.

Гаврiилъ Малиннякъ

Гуртовный складъ (Wholsale)

20 Market st.

SHAMOKIN PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку

Братя! замовляйте у свого!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTERS' (Трометеръ)

Cor. Rock & Sunbury str.

SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечори.

Въ кождôмъ часѣ можна достати такъ горячѣ якъ и зимнѣ перекуски. Потравы прилагодженѣ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солидна.

Особнѣ покоѣ для родинъ.

— Найлучшѣ вина, пива, лікеры, віски и всѣ можливѣ напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ свою реставрацію, а передовсѣмъ приѣздным.

Пишучѣ сей адвертайсментъ ручить за Трометера.

БАНКЪ

рускій, польскій и словенскій

M. SINGER,

(публичный нотаръ)

101 Morris st.

JERSEY CITY, N. J.

Продае шіфкарты по найтаньшôй цѣнѣ до всѣхъ портôвъ европейскихъ, посылае грошѣ до всѣхъ мѣстъ Европы.

Не забувайте!

Юліянъ Конистяньскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI)

420 W. Pine st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный сальонъ рускій. — Найлучшѣ напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалѣ, цигара дуже добрѣ.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

ПЕРВОРЯДНА, ДУЖЕ БОГАТО УРЯДЖЕНА АПТИКА.

J. B. YOUNG

Cor. Second and Oak str.

MT. CARMEL, PA.

Медицины, хемікаліи, мыла, перфумы, патентованѣ медицины и другѣ потрѣбнѣ рѣчи для хорыхъ и здоровыхъ.

Лѣкарствъ Саверы для потребы домовои можна въ той аптицѣ достати.

Розмовить ся и по руски.

Молись, трудись, учись, до „СОЮЗА“ запишись, до читальнѣ ходи, Бога въ серцю май, ближнього люби, церковь посѣщай, „СВОБОДУ“ читай, Русь святу люби, доброму научайся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся. Въ льотерію не грайте, тольки грошь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“, ану скинѣтесь по центови. Се не забувайте! . . . . Буде зъ васъ.